

П Р О Т О К О Л
**ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ОБУКА ЗА ПОЛИЦАЕЦ ВО УСЛОВИ НА
ПРИСУСТВО НА КОРОНАВИРУС COVID- 19**

Обуката во Центарот за обука во Министерството за внатрешни работи ќе се реализира со сите кандидати - во групи и тоа со 25% од кандидатите или 144 кандидати кои ќе бидат во Центарот за обука, додека останатиот број од 75 % од кандидатите или 432 кандидати ќе следат он- лајн настава од дома по однапред утврден план и распоред за обука и за ротација. Ротацијата на групите од основната обука за полицаец ќе се врши на неделно ниво. Во Центарот за обука ќе се работи на развивање на полициски вештини, додека на вештините на знаење (од аспект на ниво на познавање на законските акти) ќе се работи онлајн.

Во согласност со утврдениот Куќен ред, во Центарот за обука во Министерството за внатрешни работи се спроведуваат следните активности:

- сместување
- будење
- утринска фискултура
- постројување за појадок (појадок)
- постројување за смотра
- настава
- постројување за ручек (ручек)
- самонасочено учење со слободни активности
- постројување за вечера (вечера)
- слободни активности.

1. Влез во Центарот за обука

На влезот во Центарот за обука на пријавница секој кандидат ќе мора да поминува на ткаенина со дезинфекцијско средство за оувки и ќе врши дезинфекција на рацете.

Дежурниот полицаец на влезот со топломер ќе мери температура на секој кандидат за полицаец што ќе влегува во Центарот за обука.

2. Сместувачки капацитети

Во рамките на сместувачкиот капацитет на Центарот за обука, а врз основа на горе наведеното редуцирање со 25% на кандидати, во сите павиљони ќе бидат сместени по еден кандидат во соба.

На влезот во секој павиљон ќе има поставено ткаенина со средство за дезинфекција каде кандидатите при влез во павиљонот ќе ги дезинфекцираат обувките. Покрај наведеното ќе има поставено и дополнително средство за дезинфекција на рацете и заштитни маски.

3. Утринска фискултура

Утринската фискултура ќе се спроведува на отвореното спортско игралиште на растојание помеѓу кандидатите од 2 метри.

4. Постројувања за доручек, ручек и вечера

Постројување за појадок ќе биде организирано на повеќе локации каде што ќе се почитуваат препораките за држење на растојание.

Доручек, ручек и вечера во трпезаријата во Центарот за обука ќе се организира на следниот начин:

Трпезариската сала е со капацитет од 180 места со што почитувајќи ги препораките на Комисијата за заразни болести кандидатите ќе бидат делени во групи од по 40 луѓе и ќе се менуваат на половина час за јадење со што ќе се исполнат препораките за меѓусебно држење растојание од 2 метри.

На влезот на трпезаријата ќе има исто така, ткаенина со дезинфекциско средство за дезинфекција на обувки, како и средство за дезинфекција на рацете. На кандидатите од кога ќе ја направат соодветната дезинфекција ќе им се дозволи пристап на лента за земање на храна.

За време на спроведување на доручек, ручек и вечера ќе бидат ангажирани тројца дисциплински старешини и одговорниот советник на тимот заради внимавање на држење на растојание и одржување на ред во кујната, односно ќе бидат ангажирани на следниот начин: еден старешина на влезот во трпезариската сала каде ќе се врши дезинфекција на обувките, еден старешина на местото каде ќе се врши дезинфекција на рацете и еден старешина кој ќе биде на делот за враќање на приборот за храната, додека одговорниот советник е должен да воспостави ред и растојание помеѓу кандидатите.

5. Постројување за смотра

Постројувањето за смотра ќе се врши на отвореното спортско игралиште, каде што исто така, ќе се почитуваат препораките за држење на растојание од 2 метри.

6. Спроведување на настава

Пред влезот на комплексот училиници ќе биде поставена ткаенина со дезинфекциско средство за дезинфекција на обувки и дезинфекциско средство за рацете и заштитни маски.

Наставата ќе се изведува во комплексот училиници каде во секоја училиница ќе има максимум до 23 кандидати со што ќе биде постапено по препораките за растојание од 2 метри.

Покрај наставата во училиница, во зависност од временските прилики истата ќе може и да се реализира и на отворен простор во т.н. летни училиници каде советниците ќе ги задолжуваат кандидатите од своите училиници да си земаат столови и други потребни надгледни средства за работа и на претходно утврдени повеќе локации во Центарот, ќе ја спроведуваат обуката, а по завршување на наставата сите столови и опремата ќе биде одложувана во Салата за симулации.

Активностите во наставата за одбранбени техники нема да се реализираат, бидејќи при реализација на наставните содржини кандидатите ќе бидат во непосреден контакт (што е во спротивност за постапување со Протоколот за превентивни мерки за сите работни места од Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство и Протоколот за организација на работни состаноци, обуки, курсеви и семинари, како и други протоколи од областа донесени од Владата на Република Северна Македонија). Истите би продолжиле доколку се воспостават услови.

Заради новонастаната состојба за време на обуката кандидатите нема да го напуштаат Центарот за обука на дневна основа, освен во петок кога си заминуваат дома, со цел да се спречи некој од кандидатите да се зарази и да шири Коронавирус COVID- 19 во Центарот за обука.

НАПОМЕНА: Сите вклучени во обуката без исклучок (вработени во Центарот за обука и кандидати) во сите затворени простории ЗАДОЛЖИТЕЛНО да носат заштитна маска.

Непочитувањето на горенаведеното повлекува одговорност за кршење на работната дисциплина.

Прилог број 62

Протокол за работа на автокамповите

1. Да се почитува мерката на одржување дистанца од 1,5 до 2 метри меѓу посетителите на камповите, на целиот простор во кампот (на рецепција, помеѓу масите и столиците во угостителските објекти, на плажа - помеѓу лежалките, во редовите за чекање пред баровите, продавниците, киосците, фрижидерите за сладолед и слично)

2. Во сите простории каде постојат места за седење или лежалки и чадори, истите треба да се распоредат на растојание од 1,5 метар. Да се почитуваат мерките за максималниот дозволен број на лица во затворени простори (како објекти, камп-приколки, детски клубови, спортско-рекреативни објекти)

3. На влезот од затворените простории (рецепција, спортско-рекреативни објекти, продавници, киосци, пултови за плаќање) да се постават дезинфекциони средства на алкохолна база, во концентрација не помала од 70% или друго средство со декларирано вируцидно дејство и погодно за користење на кожа

4. На видно место на влезот, како и во самиот простор каде одмарале посетителите, потребно е да се постави информативен материјал за мерките на заштита до кои посетителите треба да се придржуваат во самиот простор

5. Да се објават на видно место телефонските броеви на здравствените установи каде посетителите треба да се обратат во случај на појава на симптоми слични на COVID - 19

6. Да се почитуваат мерките за максималниот дозволен број на лица во затворени простори согласно дефинираните критериуми за одржување на дистанца од 1,5 до 2 метри

7. Во затворените простори задолжително е носење на маски за лице или марами кои ги прекриваат носот и устата

8. Да се обезбеди доволна количина на хартиени брисачи за раце и останати материјали за еднократна употреба, средства и опрема за чистење и дезинфекција во санитарните јазли и тоалети

9. Во затворените простори да се поставуваат канти за отпадоци со капак

10. Во камповите при напуштањето на наведените простори од страна на гостите при замена на употребените крпи и постелници да се почитуваат мерките за одржување на физичка дистанца, односно замената на употребените крпи и постелници со чисти, да се врши на влезот од објектот, кампот, собата

11. Упатство за чистење и дезинфекција на просториите :

- пред да почне процесот на чистење, задолжително лицето кое чисти да стави маска на лице и ракавици и да избегнува допирање на лицето и очите во тек на чистењето

- прозорите во просторијата да бидат отворени или да се уклучи вентилација

- да се исчисти со неутрален детергент, па потоа да се спроведе дезинфекција со препорачано средство

- тоалетот, вклучувајќи ја и тоалетната шолја, да се исчистат со неутрален детергент, па потоа да се спроведе дезинфекција

- не се препорачува користење на дезинфекциони средства со пумпица на распрскаување, бидејќи тоа може да доведе до дополнително ширење на вирусот

- постелнината, перниците, ќебињата и другите ткаенини да се перат на температура од минимум 60 степени и да се користи детергент за перење алишта

- после процесот на чистење, крпите кои биле употребени во истиот да се исперат на температура од минимум 60 степени

- по завршување на процесот на чистење да се извадат ракавиците и маската и да се диспозираат во пластична ќеса

- целиот отпад кој е собран во текот на чистењето веднаш да се отстрани и да се фрли во канта за отпадоци со капак

- препорачливо е лицето кое чистело да се пресоблече и истушира

- по завршувањето на процесот, прозорите да останат отворени или вентилацијата вклучена одреден период

- при користење на средствата за чистење важно е: да се следат упатствата за користење кои се наведени од страна на производителот, да се избегнува контакт на средството со очите и кожата, да не се мешаат различни средства за чистење, да се проветруваат просториите каде се чисти, за дезинфекција на контаминирани површини или материјали да се избегнува користење на средства со пумпица на распскување, средството да се остави да дејствува согласно упатството на произведувачот, дезинфекцијата да се врши со регистрирани дезинфекциони средства кои дејствуваат против вируси, согласно упатството на произведувачот, алтернативно може да се користи и 0,05% натриум хипохлорид (5% избелувач кој се користи во домаќинствата, да се разреди во сооднос 1:100) или 70% етилен алкохол за осетливи површини.

12. Чистење и дезинфекција на простории каде престојувало лице сомнително на COVID-19:

- вирусот на COVID-19 може да преживее на површина најмалку 2-3 дена, според тоа потенцијално контаминираните површини треба да се исчистат

- после изолирањето на пациентот во друг објект, во просторијата каде што престојувал пациентот претходно не смее да влезат други лица, се додека истата не се исчисти темелно

- да се избегнува допирање и користење на веќе употребените предмети од страна на лицето сомнително на COVID-19 и истите темелно да се исперат со неутрален детергент и многу топла вода

- во процесот на чистење да се употребуваат ракавици, заштитна маска, работна униформа, пластични ќеси, крпи, детергент, дезинфекционо средство, канта за вода и брисач за подови

- пред да почне процесот на чистење, задолжително лицето кое чисти да стави маска на лице и ракавици и да избегнува допирање на лицето и очите во тек на чистењето

- прозорите во просторијата да бидат отворени или да се вклучи вентилација

- да се исчисти со неутрален детергент, па потоа да се дезинфекцира

- тоалетот, вклучувајќи ја и тоалетната шолја, да се исчистат со неутрален детергент, па после тоа да се дезинфекцираат

- не се препорачува користење на дезинфекциони средства со пумпица на распскување, бидејќи тоа може да доведе до дополнително ширење на вирусот

- постелнината, перниците, ќебињата и другите ткаенини да се перат на температура од минимум 60 степени и да се користи детергент за перење алишта, доколку не е возможно, да се перат на или повеќе од 60 степени, врз ткаенините треба да се употребат производи за деконтаминација на ткаенини

- доколку лицето сомнително за COVID-19 е сеуште недокажан носител на вирусот, душекот, перниците и постелнината кои истото ги користело, да не се користат повторно додека не се докаже присуството/отсуството на вирусот

- да се повтори чистењето и дезинфекцијата на подот од едниот до другиот крај на просторијата и да се избегнува преогање од неисчистено подрачје на подрачјето кое е исчистено, за да не се контаминира повторно површината

- целиот отпад и крпите со кои се вршел процесот на чистење да се диспозираат во пластична ќеса

- да се извадат ракавиците и да се диспозираат во истата пластична ќеса

- рацете да се измијат темелно со сапун и вода во времетраење од 20 секунди

- целиот отпад кој настанал во процесот на чистење треба да се одвои од останатиот отпад и да се диспозира што е можно побргу во канта за отпад со капак

- лицето кои го вршел процесот на чистење веднаш да се пресоблече и истушира

- прозорите во просторијата да се остават отворени или вентилацијата да се остави вклучена за да се проветри просторијата

- при користење на средствата за чистење важно е: да се следат упатствата за користење кои се наведени од страна на производителот, да се избегнува контакт на средството со очите и кожата, да не се мешаат различни средства за чистење, да се проветруваат просториите каде се чисти, за дезинфекција на контаминирани површини или материјали да се избегнува користење на средства со пумпица на распрскување, средството да се остави да дејствува согласно упатството на произведувачот, дезинфекцијата да се врши со регистрирани дезинфекциони средства кои дејствуваат против вируси, согласно упатството на произведувачот, алтернативно може да се користи и 0,05% натриум хипохлорид (5% избелувач кој се користи во домаќинствата, да се разреди во сооднос 1:100) или 70% етилен алкохол за осетливи површини.

13. Рецепција:

- потребно е одржување на дистанца од 1,5 до 2 метри помеѓу вработениот на рецепција и посетителот, како и меѓу самиот персонал

- да се скрати времето на пријавување/одјавување на посетителите на времетраење од најмногу 15 минути, или доколку тоа е невозможно, да се постават прегради од плексиглас или сличен материјал кој овозможува потребна санитарна оддалеченост

- максималниот број на лица во просторијата на рецепција да се регулира и ограничува согласно мерките за физичка дистанца меѓу луѓето од најмалку 1,5 метри

- треба да се овозможи доволно простор на рецепцијата за почитување на наведената мерка за дистанца

- персоналот кој работи на рецепција треба да биде доволно информиран за COVID-19 со цел во текот на извршувањето на своите работни задачи да спречи можно ширење на вирусот во кампот

- да постои можност за информирање на посетителите за превентивните мерки или други потреби како медицинска помош која е достапна во кампот, контакт броеви на здравствените установи во близина, итна медицинска помош и слично

- доколку кампот има технички можности, пријавувањето и резервацијата да се обавуваат преку интернет, бесkontактно плаќање и слично

- на посетителите да им се советува одјавата од кампот да ја најавуваат однапред, со цел пресметките за плаќање да се спремат на време за да се избегне задржување на рецепција

- редовно проветрување на просториите на рецепција

- површините на рецепција да се дезинфекцираат на секои 2 часа, а просторот да се дезинфекцира после секој посетител

- да се претпочита плаќање со кредитни картички

- подигање на готовина од банкомат надвор од рецепцијата, до банкоматот да се постави средство за дезинфекција на раце

- санитарните чворови да се дезинфекцираат и проветруваат на 2 часа, доколку постои можност и почесто, да се ограничи користењето на санитарниот чвор, согласно пропишаните санитарни мерки, да се постави информативен материјал во однос на мерките за заштита

- да се обезбедат и бидат достапни бесkontактни топломери, маски и ракавици за посетителите

- да се работи со намален број на вработени во смени со воведување на работа во смени, просторот за одмор на персоналот треба редовно да се проветрува и да се

дезинфицира и да нема групирање на вработените во истите без носење на лична заштитна опрема.

14. Општи мерки на заштита

- потребно е вработените секое утро да ја измерат својата телесна температура и доколку истата е повисока од 37,2 степени или ако чувствува симптоми слични на COVID-19 да се јави во управата на кампот, да остане дома и да го контактира својот матичен доктор

- да се избегнува ракување и близок респираторен контакт

- да се одржува физичка дистанца од најмалку 1,5 м

- да се избегнува допирање на лицето, устата, носот и очите со раце, при кашлање или кивање, устата и носот да се покријат со свиткан лакт или хартиено марамче и истото да се фрли во корпа за отпадоци, а потоа да се измијат рацете

- редовно да се мијат рацете со сапун и вода или да се користи средство за дезинфекција на база на алкохол

- да се избегнува близок контакт со лица кои покажуваат симптоми на покачена телесна температура, кашлица или отежнато дишење

- редовно проветрување на просториите.

**ПРОТОКОЛ
за работа на плажите во тек на пандемија со COVID-19**

Заради спречување на пренесување и ширење на COVID-19 инфекција предизвикана од коронавирусот на плажите, потребно е почитување на основните превентивни мерки:

- Задолжително носење на лична заштитна опрема на лицето
- Сите посетители и вработени да почитуваат физичка дистанца од 1,5-2 метри
- Често миење на рацете со вода и сапун најмалку 20 секунди или употреба на средство за дезинфекција на раце на база на алкохол
- Редовно чистење и дезинфекција на средината

Информирање на посетителите

На видливи места на влезот и на самата плажа да се постави информативно-едукативен материјал за посетителите во однос на почитување на основните превентивни мерки и начинот на однесување. Дополнително да се врши гласовно информирање за потсетување на сите посетители да се придржуваат кон препораките.

На плажата

1. Сите вработени лица и посетителите до влегување во вода задолжително да носат лична заштитна опрема на лицето што подразбира било каква форма на заштита која што ги покрива пределот на носот и устата.
2. Да се обезбедат на достапни и видливи места средства за дезинфекција на рацете (на база на алкохол во концентрација од 60-70% или друго средство со декларирано вируцидно дејство согласно упатството на производителот).

Лежалки

3. Сите посетители и вработените лица на плажата да одржуваат физичка дистанца од 1,5 – 2 метри, вклучително и при престој во вода.
4. Ограничување на бројот на посетители на плажата согласно квадратурата, максимум 15 посетители на 100 m^2 нето површина.
5. Помеѓу индивидуалните чадори да се обезбеди минимално растојание од 4 метри, од кој секој чадор ќе обезбеди сенка за најмногу две лица – ова не се однесува на семејства со деца. Да се обезбеди растојание од 1,5-2 метри помеѓу лежалките поставени под соседни чадори. Лежалките задолжително да се дезинфекцираат пред и после користењето на секој посетител. Секое лице задолжително да постави пешкир на лежалката пред да ја употреби.
6. Групни спортови (како одбојка на плажа) се забрануваат.
7. Задолжително да се одредат лица кои ќе го контролираат бројот на посетители (согласно погоре наведениот норматив) и спроведувањето на мерките.
8. На достапни места соодветно на просторот да се постават корпи за отпадоци со капак.

Санитарно-хигиенски мерки

9. Засилени санитарно-хигиенски мерки, зачестено чистење на тоалетите, на секои 2 часа (а по потреба и почесто) во текот на денот со употреба на средство за дезинфекција кое делува на вируси според упатство од производителот, алтернативно може да се користи 0,05% натриум хипохлорит (5% белило за домаќинство кое се користи во размер 1:100) за подот или 70% алкохол за дезинфекција за горните површини. Задолжително водење на евиденција за спроведеното чистење и употреба на горенаведените дезинфекциони средства
Ограничување на бројот на корисници на санитарните јазли согласно големината.

Препораки за вработените

10. Вработените да се придржуваат кон препорачаните превентивни мерки.
Редовно да ја следат својата здравствена состојба и доколку развијат болест или симптоми на респираторна инфекција: покачена телесна температура, треска, кашлица, отежнато дишење не треба да доаѓаат на работа сé додека не се јават на својот матичен лекар.
Доколку вработениот имал близок контакт со потврден случај на COVID-19, задолжително да го извести својот претпоставен.

Угостителски услуги

11. За користење на угостителски услуги се препорачува почитување на Протоколот за угостителска дејност во услови на пандемија со COVID-19.
Не се препорачува користење на гардероби на плажа!
-

ПРОТОКОЛ
за работа на природните лекувалишта во услови на епидемија со COVID-19

Сите вработени лица во природните лекувалишта и пациентите кои ќе бидат третирани или сместени во истите потребно е да се придржуваат и да ги почитуваат основните превентивни мерки за превенција од COVID-19, препорачани од Комисјата за заразни болести и Министерството за здравство:

- Задолжително носење на лична заштитна опрема за време на престој во објектот
- Одржување на физичко растојание
- Обезбедување често миење/дезинфекција на рацете
- Редовно чистење и дезинфекција на средината

Пред влезот во објектот:

- Да се постави дезбариера (подлога) за дезинфекција на обувките на сите посетители и да се обезбеди средство за дезинфекција на рацете со известување за задолжителна дезинфекција на рацете при влегување.
- На влез во објектот се препорачува мерење на телесна температура на вработените и пациентите со бесконтактен тепломер. За лицата со покачена температура над 37.5°C да не се дозволи влегување во објектот.
- Поставување на дезинфекциони средства за раце на видливи и достапни места во ходниците и чекалните, за честа дезинфекција на рацете.

Информирање на пациентите:

- На видливи места на влезот и во самиот објект да се постави информативно едукативен материјал за пациентите во однос на почитување на превентивни мерки и начинот на однесување за време на престојот во бањата.

Препораки за персоналот:

- Вработените секојдневно задолжително да ја следат својата здравствена состојба и во случај на појава на респираторни симптоми: треска, зголемена телесна температура, кашлица или отежнато дишење, не доаѓаат на работа. При влез на работа, се препорачува мерење на телесна температура на вработените со бесконтактен топломер, а лицата со повишена температура над 37.5°C да се вратат дома. Во случај на појава на потврден случај на COVID-19 во близската фамилија, вработениот не доаѓа на работа и веднаш телефонскиго известува претпоставениот.
- На работното место сите вработени задолжително се придржуваат до базичните мерки на заштита.
- Спроведување хигиена на рацете со миење на рацете со сапун и вода најмалку 20 секунди. Ако нема можност за миење со сапун и вода тогаш задолжително рацете да се дезинфекцираат со средство за дезинфекција на раце базирано на алкохол.
- Задолжителна употреба налична заштитна опрема: медицински ракавици, заштитни маски, наочари или визири и мантили за еднократна употреба зависно од тераписката процедура и ризикот од инфекција.

- Рақавиците да бидат за една употреба. Да се внимава кога се вадат раќавиците, да се фаќаат од внатрешната страна и да се фрлаат во корпа за медицински отпад.
- Маските да се менуваат често, бидејќи нема да овозможуваат потребна заштита. Кога ќе се вадат да се внимава да не се допре лицето.
- Почеста дезинфекција на наочарите и визирите по потреба со средство за дезинфекција. Внимателно постапување по нивно вадење и внимавање да не се контаминираат од внатрешната страна. Де се оставаат на чиста и заштитена површина.
- Работната облека по работниот ден или по потреба да се пере или во зависност од составот да се дезинфицира соодветно.
- Избегнување допир на очи, нос и уста.
- Изведување респираторна хигиена при кашлање и кивање во свиткан лакт или марамче кое потоа веднаш треба да се фрли во корпата за медицински отпад.
- Да се одржува физичко растојание од 1,5-2 метри.
- Во текот на паузите да се избегнува групирање и заеднички оброк на повеќе лица, и по можност времето за пауза на персоналот да се организира во различни времененски интервали.

Хигиена на просторот

- Засилени санитарно хигиенски мерки, зачестено чистење 4-5 пати во текот на денот со употреба на средство за дезинфекција кое деслува на вируси според упатство од производителот, алтернативно може да се користи 0,05% натриум хипохлорит (5% белило за домаќинство кое се користи во размер 1:100) за подот или 70% алкохол за дезинфекција за горните површини.
- Редовно и зачестено одржување на хигиената на тоалетите (на секои 2 часа) со задолжително водење на евиденција за спроведеното чистење и употреба на горенаведените дезинфекциони средства.
- Затворениот простор неопходно е редовно да се проветрува со природно проветрување на просториите. При користење на клима уреди, редовно да се менуваат и дезинфекцираат филтрите. Не се препорачува користење на централна климатизација од затворен тип.

Посета на лекувалиштето се обавува по претходно закажан термин на телефон!

При јавување на пациентот на телефон да закаже термин, се поставуваат следните прашања:

1. Неодамнешно патување во места каде има позната трансмисија на COVID-19 во заедницата?
2. Неодамнешен контакт со лице со потврдено присуство на COVID-19?
3. Неодамнешна посета или работа во здравствена институција каде се третираат пациенти со потврден COVID-19?

Ако одговорот е НЕ на сите горенаведени прашања, можат да продолжат да закажат и да ја посетат установата.

Ако одговорот е ДА на некое од горенаведените прашања, лицето треба да се праша дали има некој од следниве симптоми: треска, кашлица, отежнато дишење, друг симптом или некоја друга карактеристика на горно-респираторна инфекција како

назален секрет или често кивање. Ако лицето потврди присуство на некои од овие симптоми тогаш не треба да се закаже термин, а лицето се советува да побара консултација со матичен лекар.

Постапки и прашања кои се поставуваат при прием на пациентите во лекувалиштето од страна на медицинска сестра

- На влезот од установата се мери телесна температура на пациентите со безконтактен термометар
-
- Доколку пациентот нема покачена телесна температура се поставуваат следните прашања и се пополнува анкетен лист на кој пациентот треба да се потпише:
  1. Неодамнешно патување во места каде има позната трансмисија на COVID-19 во заедницата?
  2. Неодамнешен контакт со лице со потврдено присуство на COVID-19?
  3. Неодамнешна посета или работа во здравствена институција каде се третираат пациенти со потврден COVID-19?
  4. Ако имаат некои од следниве симптоми – треска, кашлица, отежнато дишење, друг симптом или некоја друга карактеристика на горно-респираторна инфекција како назален секрет или често кивање?
- Ако се сомневаме на можна инфекција со COVID-19 во тек на консултацијата, пациентот не се прима, се упатува на консултација со матичен лекар и закажување на термин за тестирање за COVID-19. Пациентот веднаш се изолира во посебна просторија за изолација додека се организира превоз до дома
По заминување на пациентот од просторијата, се следат на упатствата по протокол за чистење и дезинфекција на просторот.
- *Доколку пациентот одговори негативно на сите наведени прашања се упатува кон приемниот пулт со предходна задолжителна дезинфекција на рацете и задолжителна заштитна маска, а потоа се отвара медицинска историја и се испраќа на преглед кај специјалист физијатар.*

Во чекалната пациентите да бидат распределени од редар (одговорна медицинска сестра) кој ќе ги упати кон обележани места на соодветно растојание и кој ќе го контролира спроведувањето на превентивните мерки (носење заштитни маски, одржување на физичко растојание, дезинфекција на рацете).

Спроведување на физикална терапија кај лежечки пациенти

- Прегледите да се одвиваат во термин од времетраење од 20 минути со 15 минути време помеѓу два прегледа за да може да се дезинфекцира ординацијата.
- Потребно е приемното одделение и одговорната сестра да го организираат начинот на испраќање на пациентите кон ординациите со цел да не се создава метеж пред ординациите и докторите непречено да го извршуваат прегледот.
- Пациентите кои го реализираат своето лекување со престој во установата да бидат упатени кон одделна кабина за електротерапија. По излезот на предходните пациенти, работните површини и апаратите да бидат дезинфекцирани.
- Мануелна масажа. Пред почеток на масажата кабината се дезинфекцира. На кревет се поставува навлака за еднократна употреба или нов чаршав за секој пациент.

Масерите задолжително да носат заштитни ракавици и да ги менуваат со промена за секој пациент.

- Кинезитерапија да се спроведува во кинезисала во посебни термини за лежечки пациенти, со распределување на пациентите на растојание од 2 метри, со задолжителна заштитна опрема на пациентите и физиотерпевтите. Задолжителна дезинфекција на работните површини и реквизитите во кинезисалата по завршување на вежбите. При индивидуални потпомогнати вежби физиотерпевтите задолжително да носат заштитни маски, визири и заштитни ракавици.
- Хидрокинезитерапија и хидротерапија. Во делот на хидротерапијата, да се обезбеди растојание меѓу пациентите во базен, односно да се води сметка за бројот на лицата кои во исто време ќе го користат базенот. Во базенот да се постави табла со инструкции за одржување на растојание од минимум 1,5 метри од секој клиент, како и лежечките кревети да имаат растојание од 1,5 метри, освен ако истите не се користат од членови на исто семејство.
- Користењето на базените со термо-минерална вода се спроведува со почитување и согласно Протокол за работа на базените во тек на пандемија со COVID-19 усвоен од Владата на Република Северна Македонија <https://vlada.mk/protokoli-koronavirus> (Прилог бр.69).

Предлог за спроведување на физикална терапија за пациенти на Мој термин

- Посебен пулт за прием на пациенти кои своето лекување ќе го реализираат преку Мој термин.
- На самиот влез пациентите ќе бидат анкетирани со истиот анкетен лист наведен погоре и ќе им биде измерена телесна температура. На пултот по издавање на медицински картон ќе бидат упатени кон лекарска ординација посебна за пациентите на Мој термин.
- Прегледите ќе се одвиваат во 15 минутен термин и 5 минути помеѓу секој преглед за да може да се дезинфицира ординацијата.
- Електротерапија, медицинска масажа и термотерапија ќе им биде аплицирана во соодветните простории. По завршување на третманите се спроведува задолжителна дезинфекција на кабината/креветот за третман.
- Кинези терапијата и хидро терапијата кај пациентите со Мој термин да се спроведе на посебен термин, односно да не се вкрстуваат со пациентите кои се лежечки во природното лекувалиште.

Работа на ресторантот

Работата на ресторантот во природните лекувалишта се спроведува со почитување и согласно Протоколот отварање и работа на угостителските објекти за исхрана усвоен од Владата на Република Северна Македонија <https://vlada.mk/protokoli-koronavirus> (Прилог бр.58).

Сместување на лежечки пациенти

Сместувањето во болничките капацитети се спроведува со почитување и согласно Протоколот за работа на угостителски објекти за сместување (хотели, мотели, хостели, пансиони и други објекти за сместување) усвоен од Владата на Република Северна Македонија <https://vlada.mk/protokoli-koronavirus> (Прилог бр.59), со напомена дека се сместува по еден пациент во соба, освен ако пациентот е во придружба на член од семејството или со придружник по своја волја.

Работа на спа центар

- Надворешни клиенти за користење на големиот базен и спа центарот да не се примаат до стабилизација на епидемијата и целосно укинување на рестриктивните мерки.
- Надворешни клиенти за користење на масажа да бидат примени после спроведување на епидемиолошка анкета на приемен пулт и потпис од клиент. Задолжителна заштитна опрема на клиенти и персонал при изведување на третман. Помеѓу третманиите да има период од 30 минути за дезинфекција на собите за масажа.

Прилог број 65

ОПШТ ПРОТОКОЛ ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА СПОРТСКИ НАТПРЕВАРИ ВО УСЛОВИ НА ПАНДЕМИЈА СО COVID-19

1. Општи упатства

Овој протокол е составен со цел спречување на ширење на корона вирусот помеѓу спортстици, спортски работници, службени лица и сите останати лица вклучени во одигрување и организација на натпреварите.

Сите учесници на организација и спроведување на натпревари должни се да се придржуваат на сите пропишани мерки и донесени протоколи на Владата на РСМ кои се однесуваат на спречување и ширење на заразни болести со вирусот COVID-19.

Мерките и упатствата за организација на натпреварите предвидени со овој протокол должни се да ги применуваат организаторите на натпревари на групни спортови.

Секој учесник во натпреварувањето, пред почеток на натпреварувањето е должен да потпише изјава со која ги прифаќа мерките одредени со овој протокол.

Во однос на превозот на спортстите да се користат автобуси/комбиња со задолжително почитување на протоколите за вршење на превоз на патници особено во однос на дозволениот број на патници и задолжително носење на заштитни маски при патувањето.

При доаѓање во спортскиот објект, сите играчи и службени лица задолжително да носат заштитна маска.

Сите лица кои се присутни на натпреварот се должни за времетраење на натпреварот задолжително да носат заштитна маска, освен играчите на терен.

Забрането е меѓусебно ракување во ограничениот простор како и на терен пред почеток и по завршување на натпреварот помеѓу играчите и судиите.

Доколку се користат реквизити за бришење на паркетот истите да се дезинфицираат по секоја употреба од страна на персоналот.

Излезот за играчите и службените лица, тунелот за излегување на терен мораат да бидат без деца, маскоти или било кој друг од персоналот, по можност да се користат одвоени излези/влезови, со цел задржување на препорачаното физичко растојание помеѓу сите играчи и службени лица.

Зачестена дезинфекција на рацете на персоналот во спортските објекти кој е задолжен за одржување на хигиентата во објект во текот на натпреварот.

На клупата за резервни играчи да се одржува препорачаното физичко растојание, со задолжително носење на заштитни маски.

Одржување на физичкото растојание помеѓу присутните од 1,5-2,0 метри и почитување на одредбата за негрупирање, како и не е дозволено секаков друг вид на дополнителни социјални активности.

Апарати за дезинфекциенси за раце задолжително да бидат поставени на повеќе места, при влезот во објектот, во тунелите како и околу теренот .

Натпреварите се организираат без присуство на публика.

Мерење на телесна температура со безконтактен топломер пред влез во објектот на лицата кај е дозволено присуство на натпреварот. За лицата кај кои ке се утврди покачена телесна температура над 37.2 (и по второ мерење), како и на лицата кои ќе одбијат мерење на температура забранет е влез во спортскиот објект.

Забранета е употребата на соблекувалните за цело време пред, во тек и по натпреварот.

Сите играчи треба да ја напуштат салата/теренот/објектот што е можно побрзо по завршување на натпреварот. Треба да има временски простор помеѓу заминувањето на двета тимови.

Прес конференции ќе се одржуваат само виртуелно, додека пак собата за прес и mixed зоната ќе да бидат затворени.

Контрола на спроведување на овој протокол врши делегатот на натпреварот. Организаторот на натпреварот (клубот домаќин) е ДОЛЖЕН да достави список на сите присутни лица на натпреварот до делегатот на натпреварот.

Медицинскиот персонал на секој клуб соодветно кон претходните препораки е должен да води евидентија и да ја прати здравствената состојба на своите играчи и стручен штаб непосредно пред натпревар.

Спортските клубови се обврзани да ја следат здравствената состојба на играчите и тренерите пред почетокот на секој натпревар преку мерење на телесна температура и доколку се утврди телесна температура повисока од 37,2 степени и по второто мерење, не се дозволува учество во натпреварот, како и на лица со респираторни симптоми кои задолжително се изолира.

2. Категорија на лица на кои им е дозволено присуство на натпревар

На натпреварите можат да бидат присутни лица кои припаѓаат на следните категории: играчи, стручен штаб, судии, пом.судии, статистичари, делегат и контролор на судење, бришачи на паркет, медицински персонал, технички персонал за одржување на објектот и хигиената, редарска служба, претставници на менаџмент на клубовите, новинари, фотографи, камермани, претставници на анти допинг агенција, претставници/делегат на соодветна спортска федерација, ТВ оператори, пожарници и припадници на МВР.

Бројот на лицата во сите зони потребно е да се сведе на апсолутен минимум кој е неопходен за непречена организација на натпреварот со почитување на физичкото растојание од 1.5-2.0м. Во случај на проценка дека во некоја од зоните е присутен поголем број на лица делегатот на натпреварот е овластен да изврши прераспределба

на лица, додека клубот домаќин сноси последици во согласност со Пропозициите за натпреварување, Правилник за натпреварување и Дисциплински правилник на соодветна федерација кој се однесува на слаба организација на натпреварот.

2а. Зони во спортските објекти

Просторот на спортскиот објект е поделен во 3 зони:

- Зона 1 - терен и околу теренот, тунел за излегување на терен, соблекувални, ходници, амбуланта и останати простории кои непосредно ги користат играчите и службените лица.
- Зона 2 - трибини, простор за медији, контролни соби и станици и останатите внатрешни простории во спортскиот објект.
- Зона 3 - надворешност на спортскиот објект, паркинг за службени лица и екипи, простор за репортажна кола и др.

Секоја од трите наведени зони претставуваат физичка одвоена целина и сите се одделени една од друга.

26. Распоред на лицата по зони

ЗОНА 1	ЗОНА 2	ЗОНА 3
Играчи на двата тима	Менџмент на двата тима	Редарска служба
Стручен штаб на двата тима	Акредитирани новинари	Тим со возило на Итна медицинска помош
Судии Контролор на судење	Собирачи на податоци	Репортажна кола
Делегат и Комесар	Камермани ТВ оператори	МВР
Помошни судии	Редраска службари	Против пожарна единица
Статистичари	Претставници на КФСМ	
Бришачи на паркет	Технички персонал	
Медицински тим на клубовите	МВР	
Камермани ТВ оператори		
Анти допинг		
Акредитирани фотографи		
Технички персонал		
Редарска служба		
МВР		

Сите останати површини вон спортскиот објект се сметаат за јавни површини за кои се одговорни претставниците на МВР.

3. Постапување со член на клубот со позитивен ПЦР тест или брз антигенски тест на SARS-CoV-2

При појава на позитивен резултат кај член на спортскиот клуб, менаџментот на спортскиот клуб е должен позитивното лице ВЕДНАШ да го отстрани и изолира од учество во сите спортски активности. Менаџментот на спортскиот клуб е должен за случајот ВЕДНАШ да ја извести епидемиолошката служба од регионалниот Центар за јавно здравје и до истата да достави список на сите членови на спортскиот клуб.

Епидемиолошката служба на регионалниот центар за јавно здравје прави проценка на ризик и дава мислење за самоизолација на членовите од клубот за што го известува спортскиот клуб. Врз основа на проценката на ризик секој од лицата ставени во самоизолација добиваат решение од Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

Доколку пред почетокот на натпреварот во тек или на крајот на натпреварот, се до напуштање на просториите на спортскиот објект се појави било кој симптом на било кој член на екипата (играчи, стручен штаб, членови на управа и др.), кој укажува на COVID-19 лицето веднаш се упатува до најблиското инфективно одделение по претходна телефонска најава.

Обврска на делегатот на натпреварот е да ги евидентира во својот извештај податоците за лицето со пројавени симптоми.

Доколку се потврди присуство на вирус COVID-19 кај евидентираниот член на екипата, другите членови на екипата се должни да ги почитуваат мерките од направената проценка на ризик од страна на епидемиолошката служба.

4. Упатства за подготовкa на просториите и реквизитите

На сите официјални и неофицијални натпревари неопходно е:

- Засилени хигиенски мерки во просториите на спортските објекти со често перење и дезинфекцирање на опремата, мебелот и приборот за работење пред почетокот на натпреварот од страна на организаторот домаќин на натпреварот.
- Клубот домаќин е должен да изврши дезинфекција на сите внатрешни простории во зоната 1 и 2, како и клупата за резервни играчи, еден час пред почеток на натпреварот, како и непосредно по завршување на истиот.
- Во сите затворени простории вратите да се држат што повеќе отворени, да се избегнува фаќање на бравите и да се постават средства за дезинфекција на рацете во секоја од просториите.
- Препораки за сите здравствено превентивни мерки треба да бидат истакнати во сите делови на спортскиот објект.
- Да се постават на повеќе места корпи за отпадоци обложени од внатрешна страна со кеса кои ќе бидат видно означени, за отстранување на заштитни маски, употребената пластиична и друга амбалажа, хартиени марамчиња и брисачи, употребени бандажи и сл. Содржината во затворена кесата се одлага како комунален отпад.

- Да се постават корпи за отпадоци обложени со кеса, отстранување на употребена спортска опрема и пешкири, кесата се затвора и потоа кесата се носи надвор од спортскиот објект.

5. Овој протокол се однесува за организација за натпревари и за тренинг натпревари.

6. Со овој протокол престанува да важи делот кој се однесува на организација на натпревари од поединечните протоколи за организација на работата на клубовите на спортските федерации и сите спортски федерации се должни ВЕДНАШ да ги корегираат своите наменски протоколи, преку нивните органи на управување, односно одредбите од овој протокол да ги имплементираат во своите соодветни протоколи.

ПРОТОКОЛ ЗА ТРЕНИНГ НА СПОРТИСТИ ВО ПОЕДИНЕЧНИ СПОРТОВИ

1. Организацијата на тренинзите е дозволена единствено во спортски објекти кои можат да ги задоволат техничките и сигурносни услови со можност за физичко растојание од 5м помеѓу секој спортсист, односно да е обезбеден простор од 20m² по спортсист со организација на тренингот за најмногу 5 лица вклучително и еден тренер со минимален број на технички лица (најмногу две лица)
2. Во спортскиот објект да се обезбедат сите санитарно хигиенски услови
3. Да се воспостави евидентија за тренингот со податоци за спортсистите, тренерот, асистентот и други лица потребни за тренингот заради лесно следење на контактите
4. Тренинзите се организираат по претходно направен распоред за време на тренинзи со список на спортсисти и тренери
5. Пред почеток на тренингот се прави термален скрининг и се забранува тренинг на лице со покачена температура и истото се отстранува
6. Во случај на потреба на здравствен работник на тренингот при близок контакт со здравственото лице мора се користат заштитни маски, ракавици и визир од страна на здравствениот работник
7. Спортсистите и тренерите доаѓаат на тренинг поединечно со свое возило и опрема и во опрема за тренинг со што се избегнува користење на соблекувалните
8. Во текот на тренингот се препорачува растојание од 5м помеѓу секој спортсист и тренер како минимално растојание
9. Тренингот да се обавува на отворен простор
10. По завршување на тренингот опремата за тренинг и реквизити се дезинфицираат со средство кое е 70% на база на алкохол
11. Тренинзите во контактните спортиви се препорачува секогаш да се одвиваат по принцип „ист спортсист со ист тренер“
12. Секој спортсист мора да има сопствено со име обележано шише со напитоци
13. По завршување на тренингот спортсистите и тренерот заминуваат дома поединечно без туширање и без влегување во соблекувалните почитувајќи ги мерките за физичко растојание, еден по еден.

Протокол за работа на вежбални - теретани и фитнес клубови

1. На видно место да се означат правила за однесување за вработените и корисниците на услугите.
2. Поставена дезбариера на влез во клубот и безконтактно мерење на температура на вработени и корисници. На лица со покачена темепратура им се забранува влез во клубот.
3. На почеток и на крај на работниот ден, задолжително проветрување на сите простории и дезинфекција на простории, сите работни површини, опрема, справи и други реквизити за вежбање и задолжителна дезинфекција на подот.
4. Во текот на работниот ден, колку што е можно почесто проветрување на просториите.
5. При секој влез на вработени и корисници, да се врши задолжителна дезинфекција на раце со средство кои содржи 70% алкохол.
6. Сите вработени задолжително носат заштитна маска и ракавици во текот на целото работно време.
7. Корисниците на услуги, задолжително користат сопствени пешкири и други средства за лична хигиена.
8. Корисниците на услуги, задолжително однапред закажуваат термин на посета на клубот.
9. Користењето на заедничките помошни простории, како туш кабини и соблекувални се дозволува доколку е обезбедено чистење и дезинфекција на просториите по секоја употреба.
10. Распоредот на опремата, справите и другите реквизити за вежбање, односно организацијата на вежбањето мора да биде на начин што ќе се одржува физичко растојание од 2м помеѓу секој корисник, односно 10м² по корисник.
11. Опремата, справите и реквизитите задолжително да се дезинфекцираат после секој корисник.
12. Во случај да постои сомнеж некој од вработените да има респираторни симптоми (температура, кашлица и сл.) одговорното лице е должно веднаш да го отстрани лицето од просториите на клубот.
13. Во случај да постои сомнеж некој од корисниците да има респираторни симптоми (температура, кашлица) одговорното лице е должно веднаш да го отстарни лицето од просториите на клубот.

Прилог број 68

Протокол за отворање и работа на базените за плувачките клубови во Република Северна Македонија

Препораки:

- Да се намали употребата на просториите со намалена вентилација и зголемена влажност како што се соблекувалните и други помали простории, а како алтернатива може да се користат трибините на самите базени и терасите (доколку дозволуваат временските услови) на кои секој од клубовите ќе добие соодветен простор. На самите трибини има добра циркулација на воздух и доволно место за одржување на соодветното социјално растојание.

- Сите што ќе влегуваат на базен да носат лична заштита на лицето-маска.
- Мерење на температура на влезот од базенот и дезинфекција на рацете.
- Да се зголеми употребата на хлор во водата и да се достигне нивото од 2,0 PPM-а.
- Да се постават видливи ознаки на подот на базенот кои ќе го покажуваат дозволеното физичко растојание.

Пред пливање:

- Пливачите да доаѓаат на базен со веќе облечени костими за капење и плувачка капа на себе со што родителите нема да се задржуваат во базенот.
- Опремата која се користи во текот на пливањето да се носи од дома.
- Да се носи шише со вода за да не мора во текот на тренингот пливачот да излегува за да пие вода, со што се избегнува допирање на чешмите.
- Доколку е возможно да се избегне допирање на кваки, врати, клупи и др.
- Доколку некој од вашето близко опкружување не се чувствува добро не е пожелно да се доаѓа на тренинг.

За време на тренингот:

- Да се следат препораките за социјално дистанцирање и да се одржува растојание од 1,5-2 метри во самата патека и да се ограничи бројот на пливачи во патеката.
- За време на тренингот да не се прави физички контакт со другите, односно да нема ракување и прегрнување.
- Да не се допира лицето.
- Да не се дели опремата за пливање, пешкирот или шишето со пијалак.
- Да се намали одењето во тоалет и сите физиолошки потреби да се извршат пред доаѓање на тренинг.
- Да се држи социјална дистанца од другите пливачи во текот на одморот, за ова ќе се користат маркери кои ќе бидат видливи и ќе се постават на самиот раб од базенот со што секој пливач ќе го знае местото на кое ќе се стои во патеката.
- Задржувањето при одмор за пливачите на сите клубови ќе се прави исклучиво на едната страна од патеката (пливачите од сите клубови да стојат на десната страна од патеката со што се задржува пропишаното растојание помеѓу пливачите).
- Тренерите за време на тренингот ќе носат маски.

- За време додека тренира една група другата група се подготвува на трибинскиот простор или просторот на терасата или гардеробите како би избегнале контакт едни со други.

После тренингот:

- Да се напушти базенот веднаш после тренинг.
- Туширањето да се прави дома.
- Да не се користат соблекувалните, туку базенскиот простор, просторот под трибините и на трибините како и терасите.

**ПРОТОКОЛ
за работа на базените во тек на пандемија со COVID-19**

Заради спречување на пренесување и ширење на COVID -19 инфекција предизвикана од коронавирусот во базените, потребно е почитување на основните превентивни мерки:

- Задолжително носењето на лична заштитна опрема на лицето
- Одржување на физичка дистанца
- Често миење на рацете со вода и сапун најмалку 20 секунди или употреба на средство за дезинфекција на рацете на база на алкохол
- Редовно чистење и дезинфекција на средината

Пред влезот на објектот

1. Пред билетарниците да се обележи растојание (место за чекање) од 1,5-2 метри. Меѓу вработениот и посетителот да се обезбеди растојание од 1,5-2 метри или заштитна бариера. Да се препорача и практикува безконтактно плаќање со кредитни картички. Да се обезбеди и препорачува on-line купување на билети.
2. Пред влезот на објектот да се постави дезбариера (подлога) за дезинфекција на сите посетители и да се обезбедени средство за дезинфекција на рацете со известување за посетителите за задолжителна дезинфекција на рацете при влегување.
3. Средство за дезинфекција на рацете да се постави пред влезот на сите простории во објектот.

Информирање на посетителите

4. На видливи места на влезот и во самиот објект да се постави информативно-едукативен материјал за посетителите во однос на почитување на превентивни мерки и начинот на однесување. Дополнително да се врши гласовно информирање за потсетување на сите посетители да се придржуваат кон препораките.

Користење на соблекувални

5. Користење на соблекувалните е дозволено по принцип еден посетител во една соблекувална со воспоставување на ред и незадржување од страна на назначени лица од редарска служба. Зачестено да се чистат и дезинфекцираат соблекувалните на секои 2 часа (по потреба и почесто).

Влез во базенскиот дел

6. При влез во базенскиот дел, задолжително секој посетител да се истушира и да помине преку хиперхлорирана дезбариера за миење на нозете.
7. Сите вработени лица и посетителите до влегување во базенот задолжително да носат лична заштитна опрема на лицето што подразбира било каква форма на заштита која што ги покрива пределот на носот и устата.
8. Одржување физичка дистанца меѓу вработените и посетителите од 1,5 – 2 метри вклучително и во базенските води.

9. Ограничување на бројот на посетители во објектот согласно квадратурата на објектот, максимум 15 посетители на 100 m^2 нето површина (вклучително и површината на базенот) или еден пливач на 7 m^2 во базенот.
10. Задолжително да се одредат лица кои ќе го контролираат бројот на пливачи во базенот (согласно погоре наведениот норматив) и кои ќе го контролираат на спроведување на мерките.
11. Секој посетител треба да носи своја опрема и пешкири, не е дозволено користење на туѓа опрема.
12. На терасата на базенот се поставуваат лежалки на растојание од 1,5-2 метри. Секое лице задолжително да постави пешкир на лежалката пред да ја употреби. Лежалките се дезинфицираат после и пред користење на секој посетител.
13. Одржување на хигиенските услови на водата во базенот (хлорирањето) се врши на вообичаениот начин со максимално дозволени концентрации на хлор.

Санитарно-хигиенски мерки

14. Засилени санитарно-хигиенски мерки, зачестено чистење 4-5 пати во текот на денот со употреба на средство за дезинфекција кое делува на вируси според упатство од производителот, алтернативно може да се користи 0,05% натриум хипохлорит (5% белило за домаќинство кое се користи во размер 1:100) за подот или 70% алкохол за дезинфекција за горните површини.
15. Редовно и зачестено одржување на хигиената на тоалетите (на секои 2 часа) со задолжително водење на евиденција за спроведеното чистење и употреба на горенаведените дезинфекциони средства.

Препораки за вработените

16. Вработените да се придржуваат кон препорачаните превентивни мерки. Редовно да ја следат својата здравствена состојба и доколку развијат болест или симптоми на респираторна инфекција: покачена телесна температура, треска, кашлица, отежнато дишнење не треба да доаѓаат на работа се додека не се јават на својот матичен лекар. Доколку вработениот имал близок контакт со потврден случај на COVID-19, задолжително да го извести својот претпоставен.

Евиденција на посетителите

17. Задолжително да се води евиденција за секој тренинг, организирана спортско-рекреативна активност или слободно користење на базенот од страна на граѓаните со цел полесно епидемиолошко следење во случај на појава на заразен со COVID-19. За секој посетител да се обезбеди податок за време и дата на посета/тренинг, име и презиме, телефонски број за контакт, име на тренерот/група/инструктор итн.

Угостителски услуги

18. Не се препорачува користење на угостителски услуги.

Препораки за базени во состав на хотелски капацитети

19. Во однос на отворените базените кои се во состав на хотелски капацитети се препорачува почитување на горенаведените препораки, со напомена користењето на базенот да биде дозволен само за гостите од хотелот.